

“Təsdiq edirəm”

Kafedra müdiri

_____ prof. Əzizov V.Ə.

AZƏRBAYCAN TİBB UNİVERSİTETİ
“NEFROLOGİYA” FƏNNİ ÜZRƏ İŞÇİ TƏDRİS PROQRAMI
(SILLABUS)

FƏNNİN KODU:

FƏNNİN NÖVÜ : məcburi

FƏNNİN TƏDRİS SEMESTRİ: VI-VII

KURS – III-IV KURS

FƏNNİN KREDİTİ: 2

FƏNNİN TƏDRİS FORMASI: əyani

FƏNNİN TƏDRİS DİLİ: Azərbaycan, Rus, İngilis

FƏNNİ TƏDRİS EDƏN MÜƏLLİMLƏR: kafedranın müəllimləri

TƏDRİS YÜKÜ: mühazirə 10 saat, kurasiya 20 saat, (cəmi 30 saat)

KAFEDRANIN ƏLAQƏ NÖMRƏLƏRİ:(+994 12) 441 33 18 (180)

ADI, SOYADI ATASININ ADI: Məmmədzadə Aytən Yaqub qızı

ELMİ DƏRƏCƏ : tibb üzrə fəlsəfə doktoru

PREPEKVİZİTLƏR: Fənnin tədrisi üçün öncədən tədrisi zəruri olan fənnlər: anatomiya, fiziologiya, patoloji fiziologiya, klinik bacarıqlar

KORREKVİZİTLƏR:

Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnlərin tədis olunması zərurəti yoxdur.

KURSUN TƏSVİRİ:

Nefroloji xəstəliklərin öyrənilməsi, gələcək ixtisaslarından asılı olmayaraq, bütün həkimlərin hazırlanması üçün vacib əhəmiyyət kəsb edir. Bu onunla əlaqədardır ki, müasir cəmiyyətdə nefroloji patologiyalar ilə xəstələrin sayının artması tibbin bu sahəsinə böyük maraq yaranmasına səbəb olur. Və bütün dünyada bu xəstəliklərin yeni və müasir diaqnostika və müalicə üsulları işlənir.

Bunları nəzərə alaraq, tibb universitetinin Müalicə-profilaktika və Hərbi Tibb fakültələrinin tələbələrinə, gələcək həkimlərə, bu sahənin daha dərinədən tədris olunması məqsəduyğun görülür.

Belə şəraitdə nefroloji patologiyaların müayinə üsullarının, diaqnostika və müalicə metodlarının daha da mükəmməl dərk edilməsinə və öyrənilməsinə ehtiyac vardır. Bu fənnin tədrisində müasir yanaşmaların və məlumatların tətbiqində zəruriyyət yaranır.

KURSUN MƏQSƏDİ:

Nefroloji patologiyaların elmi və praktiki aspektlərinin və prinsiplərinin öyrədilməsi, bu sahədə ən yeni və müasir diaqnostika və müalicə üsullarının öyrənilməsi, gələcəkdə bu sahədə peşəkar ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması.

Kurs müddətində tələbələr stasionar şöbədə və poliklinikada müəllimin rəhbərliyi altında müalicə işi yerinə yetirirlər, kafedra müdirinin, professor və dosentlərin xəstələri baxışında iştirak edirlər. Bundan başqa müəllim tərəfindən xəstələrə baxış keçirərkən mono- və politematik araşdırmalar apararkən tələbələr iştirak edirlər.

Mühazirələr və praktik dərslərdə göstərilən xəstələrin hərtərəfli klinik xüsusiyyətləri müasir əlavə müayinələrin (instrumental, laborator-biokimyəvi, endoskopik, funksional və morfoloji) nəticələrinin hərtərəfli araşdırılması və nümayiş etdirilməsi ilə müşayiət olunur.

KURSUN NƏTİCƏLƏRİ:

Kursda nefroloji xəstəliklərin tədrisi zamanı tələbələr bu qrup xəstələrin müayinəsində peşəkar həkimlik vərdişinə yiyələnirlər, müayinə metodları, diaqnostika və differensial diaqnostika taktikasını, tibbi sənədləşmənin aparılmasını, təxirəsalınmaz təcilli tibbi yardım göstərmək üsulunu öyrənir.

**MÜALİCƏ İŞİ VƏ HƏRBİ TİBB FAKÜLTƏLƏRİNİN III-IV KURS
TƏLƏBƏLƏRİ ÜÇÜN "NEFROLOGİYA" FƏNNİNDƏN PRAKTİKİ
DƏRSLƏRİN MÖVZU PLANI (20 SAAT)**

(2023-2024-ci tədris ili)

Günlər	Mövzunun adı	Saat
Mövzu 1	Əsas zədələnmə simptomları və sindromları (hematuriya, proteinuriya, nefrotik sindrom, nefritik sindrom)	2
Mövzu 2	Böyrəklərin instrumental və funksional müayinəsi, onların diaqnostik əhəmiyyəti. Sidiyin ümumi müayinəsi və onun diaqnostik əhəmiyyəti	2
Mövzu 3	Birincili qlomerulyar xəstəliklərin histoloji təsnifatı, etiologiyası, patogenezi, klinik təsviri, diaqnostika və müalicəsi	2
Mövzu 4	Diabetik nefropatiya. Patogenezi, klinik təzahürləri, diaqnostika, profilaktika və müalicəsi	2
Mövzu 5	Sistem vaskulitlər və birləşdirici toxumanın diffuz xəstəlikləri zamanı böyrəklərin zədələnməsi. Böyrək amiloidozu, Trombotik mikroangiopatiyalar. Paraproteinemiyalar və mielom böyrəyi	2
Mövzu 6	Tubulointerstitial nefropatiyalar: kəskin və xronik interstisial nefritlər, Refluks nefropatiyası	2
Mövzu 7	Renovaskulyar və renoparenximal hipertenziya və İşemik nefropatiya. Patogenez, klinika, diaqnostika və müalicəsi. Hamiləlik və böyrək zədələnməsi	2
Mövzu 8	Kəskin böyrək zədələnməsi. Etiologiya, patogenez, klinika, diaqnostika və müalicəsi	2
Mövzu 9	Böyrəklərin xronik xəstəliyi. Etiologiya, patogenez, klinika, diaqnostika və müalicəsi	2
Mövzu 10	Böyrək-sidik yolları infeskiyası	2

**MÜALİCƏ İŞİ VƏ HƏRBİ TİBB FAKÜLTƏLƏRİNİN III-IV KURS
TƏLƏBƏLƏRİ ÜÇÜN "NEFROLOGIYA" FƏNNİNDƏN MÜHAZİRƏ
DƏRSLƏRİNİN MÖVZU PLANI (10 SAAT)**

(2023-2024-ci tədris ili)

1.	Qlomerulyar xəstəliklər. Birincili və ikincili qlomerular xəstəliklər	2
2.	Su- elektrolit balansının pozulmaları (K,Ca,P,Mg), turşu-qələvi müvazinətinin pozulmaları. Metabolik asidoz, metabolik alkaloz	2
3.	Kardiorenal və hepatorenal sindrom	2
4.	Böyrəklərin irsi xəstəlikləri: Autosomal Dominant Polikistik Böyrək Xəstəliyi, Alport sindromu, Fankoni sindromu, anadangəlmə böyrək anomaliyaları	2
5.	Böyrəklərin xronik xəstəliyi diaqnostika və klinik qiymətləndirməsi. Böyrək əvəzedici terapiya	2

Müalicə işi və hərbi tibb fakültələrinin III-IV-cü kurs tələbələri üçün Nefrologiya fənnindən nəzərdə tutulmuş praktik vərdişlər:

- 1.Sidiyin ümumi müayinəsinin təhlili
2. Qan qazlarının müayinəsinin təhlili
3. Metabolik asidozun korreksiyası üçün Na bikarbonatın dozasının hesablanması
4. Sidiyin ümumi müayinəsinin aparılması (diaqnostik ekspress zolaq testi üsulu ilə)
5. YFS-in hesablanması
6. Ortostatik sınağın aparılması

Müalicə işi və hərbi tibb fakültələrinin III-IV -cü kurs tələbələri üçün Nefrologiya fənnindən nəzərdə tutulmuş sərbəst iş mövzularının siyahısı:

1. Hematuriya.Klinika,diaqnostika
2. Proteinuriya. Klinika,diaqnostika
3. Nefrotik sindrom.Etiologiya,patogenez.
4. Nefrotik sindrom.Klinika,diaqnostika
5. Nefritik sindrom.Etiologiya,patogenez
6. Nefritik sindrom.Klinik,diaqnostika
7. Uremik sindrom.Etiologiya,patogenez
8. Uremik sindrom.Klinika, diaqnostika,müalicə

9. Hemolitiko-uremik sindrom. Etiologiya, patogenez
10. Hemolitiko-uremik sindrom. Klinikası, diaqnostika, müalicə
11. Sidik ümumi müayinəsi. Aparılma metodları, differensial diaqnostik kriteriyaları
12. İg A nefropatiası. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
13. Kəskin poststreptokokk qlomerulonefrit. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
14. Fokal-segmental qlomeruloskleroz. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
15. Membranoz nefropatiya. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
16. Minimal dəyişikliklər xəstəliyi. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
17. Sürətlə inkişaf edən qlomerulonefrit. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
18. Membrano-proliferativ qlomerulonefrit. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
19. Diffuz-proliferativ qlomerulonefrit. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
20. Kəskin tubulointerstisial nefrit. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
21. Xroniki tubulointerstisial nefrit. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
22. Refluks nefropatiası. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
23. Renovaskulyar hipertenziya. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
24. Renoparenximal hipertenziya. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
25. Kəsin böyrək zədələnməsi. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
26. Xroniki böyrək xəstəliyi. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
27. Kəskin obstruktiv pielonefrit. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
28. Autosomal dominant polikistik böyrək xəstəliyi. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə.
29. Kalium mübadiləsinin pozulmaları. Hipo və hiperkaliyemiya. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
30. Natrium mübadiləsinin pozulmaları. Hipo və hiperkalemiya. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
31. Kalsium mübadiləsinin pozulmaları. Hipo və hiperkalsemiya. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
32. Fosfor mübadiləsinin pozulmaları. Hipo və hiperfosfatemiya. Etiologiya, patogenez, klinikası, diaqnostika, müalicə
33. Kardiorenal sindrom. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
34. Hepatorenal sindrom. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə
35. Hamiləlik nefropatiası. Etiologiya, patogenez. Klinikası, diaqnostika, müalicə

36. Metabolik asidoz. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
37. Metabolik alkaloz. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
38. Böyrəkəvəzedici terapiya.Növləri.Göstərişlər və əks göstərişlər.Aparılma üsulları.
39. Diabetik nefropatiya. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
40. Lupus-nefrit. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
41. Qudpasçer sindrom. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
42. Sidik turşusu nefropatiyası. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
43. Amiloidoz. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
44. Mielom böyrəyi. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
45. Alport xəstəliyi. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə
46. Fabri xəstəliyi. Etiologiya,patogenez.Klinika,diaqnostika,müalicə

QIYMƏTLƏNDİRMƏ:

Fənn üzrə krediti toplamaq üçün lazımı 100 balın toplanması aşağıdakı kimi olacaq:

50 bal-yekun imtahana qədər, o cümlədən:

10 bal-dərsə davamiyyət

10 bal –sərbəst iş (xəstəlik tarixinin doldurulması, praktik vərdişlər və mövzu təqdimatları)

30 bal –aralıq imtahanında toplanacaq ballardır.

50 bal- yekun imtahanda toplanılacaq ballardır.

Yekun imtahan test üsulu ilə keçiriləcəkdir.Test 50 sualdan ibarət olacaqdır. Hər bir sual bir baldır.Səhv cavablanan suallar düzgün cavablanan sualların ballarını silir.

QEYD:

İmtahanda və imtahana qədər toplanan ballar cəmlənir və yekun miqdarı aşağıdakı kimi qiymətləndirilir.

“Əla”-91-100

“Çox yaxşı”-81-90

“Yaxşı”-71-80

“Kafi”-61-70

“Qənaətbəxş”-51-60

“Qeyri-kafi” 51 baldan aşağı

SƏRBƏST İŞ:

Sərbəst iş xəstəlik tarixini yazmaq, praktik vərdişlərə yiyələnmək və sərbəst iş mövzusunun təqdimatından ibarətdir. Tələbələr xəstəlik tarixini sərbəst yazıb, hər gün müayinələrdə iştirak edib, müalicə taktikasını öyrənirlər. Sərbəst işlərin nəticələri jurnalda yazılır.

ƏDƏBİYYAT VƏ MATERIALLAR:

1. Daxili xəstəliklər- V.Ə.Əzizov və başqaları, 2012, 976s
2. Böyrək xəstəlikəri- S.N,Alimetov, S.R.Muradova, Ş.S.Ibrahimova, 2013,392s.
3. Nefrologiya-M.M Ağayev,2007,352 s.
4. Nefrologiya-A.Y.Məmməd zadə,2018,134 s

KURS İŞİ: yoxdur